

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 11Co/42/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5313209422
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 06. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Miroslav Šepták
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2018:5313209422.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Miroslava Šeptáka a členov senátu JUDr. Romana Tichého a Mgr. Anny Mihálikovej, v spore veci žalobcov: 1/ H. O., nar. XX.XX.XXXX, bytom O., J. XXXX, 2/ H. O., nar. XX.XX.XXXX, bytom O., J. XXXX, právne zastúpených spoločnosťou BARKOCI law firm, s. r. o., IČO: 47 247 916, so sídlom Bratislava, Námestie slobody 28, proti žalovanej: Kysucká nemocnica s poliklinikou Čadca, p.o., IČO: 17 335 469, so sídlom Čadca, Palárikova 2311, právne zastúpenej Mgr. Michalom Mozolíkom, advokátom, so sídlom O., J. XXXX, o ochranu osobnosti a náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch, o odvolaní žalovanej proti rozsudku Okresného súdu Čadca č. k. 5C/255/2013-269 zo dňa 03.07.2017, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e**.

Žalobcom nárok na náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a**.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom Okresný súd Čadca (ďalej aj „súd prvej inštancie“) uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcom 1/ a 2/, každému sumu 9.990,- eur do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Žalobcom 1/ a 2/ priznal náhradu trov konania v rozsahu 100 %. V dôvodoch svojho rozhodnutia uviedol, že na základe vykonaného dokazovania mal za preukázané, že zo strany žalovanej došlo k nesprávnemu poskytnutiu zdravotnej starostlivosti členovi rodiny žalobcov, čím došlo k neoprávnenému a nezvratnému zásahu do práva na ochranu osobnosti žalobcov podľa § 11 Občianskeho zákonníka, a to konkrétne do ich práva na súkromie a rodinný život. Nesprávne poskytnutie zdravotnej starostlivosti spočívalo v tom, že poškodená (dcéra žalobcov) bola po úraze (dopravnej nehode) smerovaná do zariadenia, o ktorom žalovaná vedela, že nie je schopné realizovať CT vyšetrenie, napriek prítomnej poruche vedomia, ktorú na mieste nehody popísala lekárka a z ktorého popisu vyplýva, že sa jednalo o prejavy závažného kraniocerebrálneho poranenia s jednoznačnou indikáciou CT vyšetrenia mozgu, a preto mala byť primárne smerovaná do ústavného zdravotníckeho zariadenia, ktoré disponuje možnosťou RTG a CT vyšetrenia. Teda zdravotná starostlivosť nebola pacientke poskytnutá správne v terapeutickom postupe a časovom faktore. Z vyšetrenia na mieste dopravnej nehody bol nedocenený príznak krvácania z nosa a z úst, ktorý mal byť kategorizovaný ako príznak mozgovo-lebkového podozrenia a malo byť vyslovené podozrenie pre toto poranenie, čo je jeden z dôvodov pre urgentné diagnostické CT vyšetrenie. Aj zo znaleckého posudku MUDr. Petra Levkuša č. 13/2015 zo dňa 04. 09. 2015 vyplynulo, že v prípade poškodenej išlo o ťažké poranenie a život ohrozujúce zranenia, poškodená patrila do skupiny s veľmi vysokým rizikom vnútrolebkového poranenia. Úrad pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou (ďalej aj „ÚDZS“) Bratislava v súvislosti s poskytovaním zdravotnej starostlivosti poškodenej uložil žalovanej pokutu 3.000,- eur podľa § 50 ods. 2 písm. a/ a § 64 ods. 2 písm. b/ zákona č. 581/2004 Z. z. o zdravotných poisťovniach, dohľade nad zdravotnou starostlivosťou a o zmene a doplnení niektorých zákonov za porušenie § 4 ods. 3 zákona č. 576/2004 Z. z. o zdravotnej starostlivosti, službách súvisiacich

s poskytovaním zdravotnej starostlivosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov preto, lebo pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti ako účastník konania nevykonala všetky zdravotné výkony na zabezpečenie včasnej a účinnej liečby. Aj keď na základe vykonaného dokazovania nebolo možné dospieť k záveru, že medzi pochybením žalovanej a smrťou poškodenej je daná priama príčinná súvislosť (úrad neuložil sankciu za úmrtie pacientky, ale za nesprávny manažment smerovania pacientky do cieľového zdravotného zariadenia), súd prvej inštancie konštatoval, že zdravotná starostlivosť zo strany žalovanej v prípade poškodenej dcéry žalobcov vykazovala také chyby a nedostatky, v dôsledku ktorých bola šanca na prežitie poškodenej znížená. Tieto nedostatky konštatovali vo svojich rozhodnutiach tak ÚDZS Martin, ako aj ÚDZS Bratislava a tiež znalec MUDr. Peter Levkuš v znaleckom posudku. Postup žalovanej bol non lege artis, pretože nezvolila postup, ktorý na základe súčasných a dostupných lekárskejších znalostí zvoliť mala, keď vedela, resp. mala vedieť, že nemocnica v Čadci nemôže realizovať CT vyšetrenie pre poruchu prístroja. Išlo o príčinu značnú, v dôsledku ktorej bola šanca poškodenej na prežitie jednoznačne znížená. Žalovaná svojím protiprávnym konaním odňala poškodenej šancu na prežitie v miere, ktorá prevažuje nad vývojom zdravotného stavu, ktorý nebolo možné riadnym využitím poznatkov lekárskej vedy ovplyvniť. Zo znaleckého posudku jednoznačne vyplynulo, že ak by bola poškodená okamžite prevezená do nemocnice v Žiline, bola by skôr určená diagnóza vnútrolebečného poranenia a taktiež by bola skôr započatá intenzívna cielená konzervatívna liečba na elimináciu sekundárneho poškodenia mozgu. Či by poškodená prežila, je otázka hypotetická, ale takáto možnosť by tu jednoznačne bola. Okresný súd sa nestotožnil s obranou žalovanej spočívajúcu v tom, že poškodená zomrela v dôsledku závažných poranení hlavy pri dopravnej nehode, ktoré boli nezlučiteľné so životom. K predmetnému uviedol, že ide len o účelové tvrdenie, keďže z oboch rozhodnutí ÚDZS Martin a Bratislava vyplynulo, že zdravotná starostlivosť nebola poskytnutá správne v terapeutickom postupe a časovom faktore. Znalec vyvrátil tvrdenia žalovanej o absolútnej nezlučiteľnosti zranení poškodenej so životom a nezvratnosti jej úmrtia. S poukazom na závažnosť zranení je prognóza prežitia u poškodenej hypotetickou otázkou. Nepriaznivá prognóza pri úrazoch u osôb mladších ako 20 rokov je 41 %, zranení majú buď ťažké postihnutie a sú závislí na sústavnej pomoci alebo zomierajú (keď je GCS menej ako 8 bodov, je nepriaznivá prognóza 73 %). Potom, ako okresný súd dospel k záveru, že základ nároku žalobcov je opodstatnený, zaoberal sa výškou náhrady nemajetkovej ujmy, ktorá vznikla na strane žalobcov porušením ich osobnostných práv. Konštatoval, že táto náhrada v peniazoch nie je náhradou za život, slúži len na zmiernenie následkov vzniknutej ujmy. Žiadna suma nie je dostatočná na to, aby nahradila ľudský život. Z vykonaného dokazovania v prejednávanej veci vyplynulo, že v rodine žalobcov jednoznačne existovali silné sociálne, morálne, kultúrne, citové putá v rámci ich súkromného rodinného života. Tvorili plne fungujúcu rodinu, ktorá stratu jedného člena vníma ako neodčiniteľnú ujmu, ktorá postihuje všetkých členov. Vzniknutá trauma smrťou dcéry, ktorá bola na prahu dospelosti, ukončila strednú školu, chcela ísť študovať na vysokú školu, je zo života žalobcov prakticky neodstrániteľná. Samotní žalobcovia tvrdili, že pokiaľ by ich dcéra bola zomrela v sanitke alebo pri vyšetrovaní, bolo by to iné, nemocnicu by nežalovali, ale v podstate musela čakať 4,5 hod., kým ju adekvátne vyšetřili v Žiline. Ošetrujúci lekár v Žiline im uviedol, že o všetkom rozhodovali minúty, prečo nebola preto prevezená vrtuľníkom, keď mala veľký opuch mozgu, ktorý veľmi rástol, čím spôsoboval aj vnútrolebečný tlak na lebku. Prešiel teda dlhý časový úsek, dcéra žalobcov mala ešte šancu, pokiaľ by opuch mozgu v Čadci zistili skôr. Možno by to celé pre dcéru dopadlo inak. Vychádzajúc z uvedených okolností, keď súd v konaní nemohol konštatovať, že pochybenie žalovanej bolo v priamej príčinnej súvislosti s následkom - smrťou poškodenej, považoval žiadanú sumu 9.990,- eur pre každého z rodičov za primeranú, pretože v prípade preukázania priamej príčinnej súvislosti by táto suma mohla byť aj niekoľkonásobne vyššia podľa súčasnej judikatúry. Taktiež táto suma zároveň nie je pre žalovanú ani likvidačná s poukazom na postoj bývalého vedenia nemocnice, ktoré si neuznalo žiadnu vinu, neospravedlnilo sa žalobcom napriek rozhodnutiam ÚDZS Martin a Žilina, ospravedlnil sa im až nový riaditeľ, ktorý uviedol, že nemôže za konanie predchádzajúceho vedenia. S poukazom na uvedené, teda s prihliadnutím na závažnosť vzniknutej ujmy a okolnosti, za ktorých došlo k porušeniu práva, súd prvej inštancie uložil žalovanej zaplatiť každému zo žalobcov sumu 9.990,- eur do troch dní od právoplatnosti rozsudku. V jeho závere ešte uviedol, že v doterajšej judikatúre v prípadoch pochybenia lekárov bol pacient povinný s istotou preukázať príčinnú súvislosť, inak bol v spore neúspešný. Vo vzťahu lekár - pacient má však pacient vždy slabšie postavenie, a preto by súdy mali dôslednejšie chrániť jeho právo na zdravie a život. Práve novšia európska judikatúra pristupuje k tomu, že uľahčuje pacientom dôkazné bremeno, kedy doteraz museli s istotou preukázať príčinnú súvislosť medzi konaním lekára a škodlivým následkom, čo bolo veľmi ťažké, niekedy až nemožné. Pokiaľ lekár pochybil, postupoval non lege artis, ale pacient nepreukázal 100 % istotu, spor prehral, aj keď pokiaľ by lekár postupoval lege artis, šanca pacienta na zlepšenie zdravia by bola vyššia. Preto sa aj v prejednávanom prípade súd prvej inštancie odklonil od staršej judikatúry a pri

svojom rozhodovaní vzal v úvahu slabšie postavenie poškodeného - pacienta, ktorý je pri medicínskom zákroku plne odkázaný na konanie lekárov tak, ako tomu bolo v prejednávanej veci. O trovách konania rozhodol podľa § 255 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“). Žalobcovia mali v konaní plný úspech, preto im súd priznal náhradu trov konania v rozsahu 100 % (správne mal byť priznaný „nárok na náhradu trov konania“ - pozn. odvolacieho súdu).

2. Proti uvedenému rozsudku žalovaná (ďalej aj „odvolateľka“) podala odvolanie z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. c/, d/, f/, g/ a h/ CSP. Napadnutý rozsudok označila za nesprávny preto, lebo súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a k nesprávnym právnym záverom. Súd tiež nesprávne vyhodnotil dôkazy. Zistený skutkový stav neobstojí; súd vyhovel nedôvodnej žalobe a posúdil vec neprimerane v prospech žalobcov viac na základe okolností sporu, než na základe právnej a skutkovej stránky sporu vyplývajúcej z vykonaného dokazovania. Vyhovujúci rozsudok nemá oporu vo vykonanom dokazovaní a je v rozpore so základnými zásadami civilného procesu i so súdnou praxou. V bližších podrobnostiach žalovaná poukázala na svoje predchádzajúce vyjadrenia a podania v prejednávanej veci, zopakovala, že teória „šance“, ktorú nekriticky prijal súd od žalobcov, nemá oporu v slovenskom právnom poriadku ani v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu. Nemá však oporu ani vo vykonanom dokazovaní a i keby ju súd prijal na vyhovie žalobe, nebol aj tak daný podklad. Príčinná súvislosť medzi konaním a následkom musí byť preukázaná a musí ísť o príčinu dôležitú a podstatnú, bez ktorej by následok nenastal; toto však nebolo vôbec preukázané. Príčinná súvislosť medzi liečebným postupom, ktorý nebol lege artis a škodou na zdraví pacienta (ako jedna zo základných podmienok všeobecnej zodpovednosti za škodu), musí byť naisto zistená, dôkazné bremeno v tomto smere znáša žalobca (uznesenie Najvyššieho súdu ČR z 25. novembra 2013, sp. zn. 25Cdo 168/2003). Neobstojí právny záver súdu, že konanie žalovanej bolo príčinou dôležitou, podstatnou a značnou, ktorá sa podieľala na nepriaznivom následku smrti dcéry žalobcov; na takýto záver nie je v spore daný žiaden podklad. Bolo potrebné vziať v úvahu aj zavinenie iných osôb na nepriaznivom následku, čo musí mať v konečnom dôsledku aj vplyv na prípadný rozsah náhrady (zavinenie na zraneniach dcéry žalobcov); náhrada nemajetkovej ujmy rovnako ako náhrada škody musí mať pravidlá a vplyv iných faktorov na vzniku nepriaznivého následku, musí mať vplyv na rozsah náhrady. Z plne vyhovujúceho rozsudku je možné vnímať, že žalovaná sa podieľala na nepriaznivom následku v 100 % miere, čo je nesprávny záver. Nesprávny je i jej právny záver súdu o aplikácii doktríny tzv. „straty šance“. I na jej teoretickú aplikáciu musí byť daný podklad a súd musí vychádzať z preukázaných skutočností. Odhad v odborných otázkach môže znamenať ľubovôľu súdu v rozhodnutí, čo nie je správne. V tejto súvislosti žalovaná namietla, že i v prípade postupu lege artis boli šance na úplné vyliečenie dcéry žalobcov nižšie než vyššie, s prihliadnutím na závažnosť poranení a závery znaleckého posudku i pitvy a na rýchle progredovanie nepriaznivých následkov zranení. I pri priamom prevoze do Fakultnej nemocnice s poliklinikou Žilina by bol stav po prijatí veľmi vážny a je pravdepodobnejšie, vzhľadom na rýchly vývoj zranení, že nepriaznivému následku by sa nedalo zabrániť. K veľmi závažnému následku, čo sa týka zdravia a života dcéry žalobcov, by došlo v každom prípade, aj pri prevezení do nemocnice v Žiline priamo. Teóriu straty šance i pri jej prijatí nie je možné uplatňovať bezbreho a ad absurdum. I pri teoretickej správnosti ich aplikácie by šanca musela byť relevantná a nie minimálna, aby to stačilo na vyhovie žalobe a uzavretie, že došlo k neoprávnenému zásahu do práva na ochranu osobnosti; ide o veľmi podstatnú otázku, ktorou sa však súd, prirodzene a pochopiteľne ani právny zástupca žalobcov, nezaoberal a závisí na nej výsledok sporu. Závery obsiahnuté v znaleckom posudku (odpovede na otázky č. 7, 8, 9, 10 a 11) sú rozhodujúce pre závery, že žalovaný nárok nie je dôvodný. Znalecký posudok nepotvrzuje domnienky žalobcov. Je zrejme, že poškodená zomrela v dôsledku závažných poranení hlavy, lebky a mozgu, ktoré kraniocerebrálne poranenie utrpela pri dopravnej nehode, ktorej okolnosti uviedli žalobcovia v žalobe, nie v dôsledku konania (pochybenia žalovanej pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti). Poranenia dcéry žalobcov boli tak závažné a tak rýchlo progredujúce, že bohužiaľ nebolo možné smrti pacientky, ktorá nastala v dôsledku závažných kraniocerebrálnych poranení, zabrániť. Zo znaleckého posudku vyplýva, že zranenia poškodenej, ktoré utrpela pri dopravnej nehode, boli nezlučiteľné so životom bez ohľadu na to, či došlo k omeškaniu vykonania CT vyšetrenia alebo nie. V danom prípade je zo strany žalobcov preceňovaný vplyv omeškania CT vyšetrenia na stav pacientky. Veľmi často až druhé CT vyšetrenie po niekoľkých hodinách, alebo dokonca až tretie v nasledujúci deň ráno preukáže patológie vo vnútrolebkovom priestore. S poukazom na uvedené odvolateľka odvolací súd žiadala, aby napadnutý rozsudok okresného súdu zmenil tak, že žalobu zamietne, alternatívne rozsudok súdu prvej inštancie zruší a vec mu vráti na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

3. Žalobcovia sa k podanému odvolaniu nevyjadrili.

4. Krajský súd, ako súd odvolací (§ 34 CSP), vec preskúmal v rozsahu určenom ustanoveniami § 379, § 380 a 381 CSP, bez nariadenia pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP a contrario s použitím § 219 ods.3 CSP, a rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1, 2 CSP ako vecne správny potvrdil.

5. Podľa § 387 ods. 1 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Podľa ods. 2 vyššie citovaného ustanovenia, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

6. Po oboznámení sa s obsahom spisu a s odvolaním napadnutým rozhodnutím prvoinštančného súdu odvolací súd konštatuje, že napadnuté rozhodnutie je vecne správne. Odvolací súd (v súlade s vyššie citovaným ustanovením § 387 ods. 2 CSP) sa v celom rozsahu stotožňuje i s odôvodnením jeho rozhodnutia, ktoré je dostatočne podrobné, ale je i jasné, zrozumiteľné, presvedčivé a logickým spôsobom sa vysporiadaava so všetkými relevantnými skutkovými i právnymi otázkami a aspektmi, a teda spĺňa zákonné kritéria odôvodnenia uvedené v ustanovení § 220 ods. 2 CSP. Na zdôraznenie vecnej správnosti napadnutého rozsudku a k odvolacím námietkam žalovanej odvolací súd uvádza nasledovné:

7. Odvolací súd je viazaný odvolacími dôvodmi (§ 380 ods. 1 CSP). Odvolací súd teda preskúmava napadnuté rozhodnutie len z dôvodov, ktoré odvolateľ uvádza vo svojom odvolaní.

8. Žalovaná vo svojom odvolaní uvádza okrem iných aj odvolacie dôvody v zmysle ustanovení § 365 ods. 1 písm. c/ CSP (rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd), § 365 ods. 1 písm. d/ (konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci) a § 365 ods. 1 písm. g/ (zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené), ktoré však bližšie nekonkretizuje. K týmto odvolacím dôvodom teda neuvádza žiadne konkrétne argumenty, t.j. z akých dôvodov rozhodoval vo veci vylúčený sudca, ktorá iná vada mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci a aké ďalšie prostriedky procesnej obrany neboli v konaní uplatnené, v dôsledku čoho zistený skutkový stav neobstojí. Tieto „všeobecné“ odvolacie námietky odvolací súd nemohol akceptovať, a preto ich vyhodnotil ako neopodstatnené. Ďalej žalovaná uplatňuje odvolací dôvod v zmysle ustanovenia § 365 ods. 1 písm. h/ CSP, t.j. rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením je omyl súdu pri aplikácii práva na správne zistený skutkový stav. O omyl v aplikácii práva ide vtedy, ak súd použil iný právny predpis, než ktorý mal použiť, alebo ak použil síce správny právny predpis, ale nesprávne ho interpretoval na daný prípad. Ďalší uplatnený odvolací dôvod v zmysle ustanovenia § 365 ods. 1 písm. f/ CSP sa týka chyby v zisťovaní skutkového stavu veci súdom prvej inštancie spočívajúcej v tom, že skutkové zistenie, ktoré bolo podkladom pre jeho rozhodnutie, je nesprávne, t. j. musí ísť o skutkové zistenie, na základe ktorého vec posúdil po právnej stránke a ktoré je nesprávne v tom zmysle, že nemá oporu vo vykonanom dokazovaní, pričom medzi chybami skutkového zistenia a chybami právneho posúdenia je úzka vzájomná súvislosť, keďže príčinou nesprávnych (v zmysle nedostatočných) skutkových zistení môže byť chybný právny názor, v dôsledku ktorého zisťoval iné skutočnosti, prípadne zisteným skutočnostiam prisudzoval iný právny význam. Nesprávne sú i také skutkové zistenia, ktoré založil na chybnom hodnotení dôkazov. Ide o situáciu, keď je logický rozpor v hodnotení dôkazov, prípadne poznatkov, ktoré vyplynuli z prednesov strán, alebo ktoré vyšli najavo inak, z hľadiska závažnosti (dôležitosti), zákonnosti, pravdivosti, eventuálne vierohodnosti.

9. Aj ďalšie odvolacie dôvody žalovanej (podľa § 365 ods. 1 písm. f/ a h/ CSP) vyhodnotil odvolací súd ako neopodstatnené, pričom zároveň nezistil ani nedostatky v postupe súdu prvej inštancie, na ktoré odvolací súd prihliada z úradnej povinnosti (§ 380 ods. 2 CSP).

10. Odvolací súd nemohol akceptovať námietku žalovanej o nesprávnych skutkových zisteniach a o nesprávne vyhodnotených dôkazoch. V súvislosti s hodnotením vykonaných dôkazov zo strany okresného súdu je potrebné najskôr uviesť, že odvolací súd je podľa § 383 CSP viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil súd prvej inštancie, okrem prípadov, ak dokazovanie zopakuje alebo doplní. Na základe toho odvolací súd v odvolacom konaní skúma (okrem splnenia procesných podmienok

odvolacieho konania), či súd prvej inštancie vykonal náležité dokazovanie a či skutkové zistenia, ku ktorým po takomto dokazovaní dospel, majú v prevedenom dokazovaní oporu. Ak zistí, že nebolo prevedené náležité dokazovanie (kde možno zaradiť i nevykonanie stranou sporu navrhovaného relevantného dôkazu), alebo ak zistí, že prvoinštančným súdom konštatovaný skutkový stav nemá oporu v prevedenom dokazovaní (nevyplýva z prevedených dôkazov) prípadne, ak má za to, že prvoinštančný súd dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, dokazovanie v potrebnom rozsahu opakuje sám (§ 384 ods. 1 CSP). V tomto prípade odvolací súd konštatuje, že súd prvej inštancie vykonal náležité dokazovanie, z neho získané dôkazy vyhodnotil podľa zákonných kritérií (§ 191 ods. 1 CSP) a na základe toho ustálil skutkový stav, z ktorého pri rozhodnutí vychádzal. Odvolací súd v hodnotení dôkazov zo strany súdu prvej inštancie nezistil žiadny rozpor s princípmi formálnej logiky a so zákonnými procesnými pravidlami, a preto nepovažoval za potrebné ním prevedené dokazovanie opakovať, alebo doplniť.

11. Súd prvej inštancie po vykonanom dokazovaní správne zistil skutkový stav, keď skonštatoval, že zdravotná starostlivosť zo strany žalovanej v prípade poškodenej dcéry žalobcov vykazovala také chyby a nedostatky, v dôsledku ktorých bola šanca na prežitie poškodenej znížená. Jednoznačne o správnosti tohto záveru svedčí už spomínané rozhodnutie predsedníčky úradu pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou zo dňa 10.09.2012, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 18.09.2012 č. ZS 502/00003/2011/R (č.l. 46 a nasl. spisu), v ktorom sa okrem iného konštatuje, že žalovaná vedela, že v aktuálnom čase nie je schopná realizovať CT vyšetrenie. Preto bola pacientka nesprávne smerovaná do Ústavného zdravotníckeho zariadenia Čadca. Námietky žalovanej (ktoré následne zopakovala aj v konaní pred súdom prvej inštancie), že nebolo možné určiť na začiatku prognózu pacientky, boli už v predmetnom rozhodnutí označené za účelové, a to s poukazom na prítomnú poruchu vedomia pri úraze, ktorú popísala lekárka v zázname o zhodnotení zdravotného stavu osoby zo dňa 24.11.2010 o 6.30 hod. Zdravotná starostlivosť nebola pacientke poskytnutá správne v terapeutickom postupe a časovom faktore, keďže neboli vykonané všetky zdravotné výkony na správne určenie choroby so zabezpečením včasnej a účinnej liečby s cieľom uzdravenia osoby alebo zlepšenia stavu osoby pri zohľadnených súčasných poznatkoch lekárskej vedy. Predmetné konštatovanie plne korešponduje aj so závermi vyplývajúcimi zo znaleckého posudku Petra Levkuša č. 13/2015 zo dňa 04.09.2015 (č.l. 101 a nasl. spisu), z ktorého okrem iného vyplýva aj to, že z organizačného hľadiska musí prednemocničná a skorá nemocničná starostlivosť o pacientov s ťažkým mozgovo-lebkovým poranením zahŕňať rýchlu dostupnosť, včasnú diagnostiku a začatie liečby, vysokú odbornú erudovanosť, kontinuálnu návaznosť na úrazové centrum s nepretržite dostupným CT vyšetrením, nevyhnutnú dostupnosť neurochirurga (neurotraumatológa) v stálej chirurgickej starostlivosti o pacienta. Časový limit ovplyvňuje včasnosť započatej konzervatívnej alebo chirurgickej liečby pri vážnych mozgovo-lebkových poraneniach. Včasné započatie adekvátnej liečby je umožnené až po stanovení presnej diagnózy mozgovo-lebkového poranenia. V danom prípade išlo u poškodenej o ťažké mozgovo-lebkové poranenie s rýchlou dynamikou klinického priebehu, ktoré v konečnom dôsledku malo fatálne následky. Aj keď podľa názoru znalca nie je možné jednoznačne spoľahlivo konštatovať, že fatálnemu následku u pacientky by sa dalo predísť využitím poznatkov súčasnej vedy, lebo išlo o ťažké mozgovo-lebkové poranenie, aj podľa názoru odvolacieho súdu súd prvej inštancie správne ustálil, že z predmetného vyplýva, že tiež nemožno jednoznačne vylúčiť, že nebolo možné smrti pacientky zabrániť tak, ako to tvrdila žalovaná. V tejto súvislosti odvolací súd opätovne poukazuje na jeden z čiastkových záverov znaleckého posudku, z ktorého vyplýva, že primárny transport by urýchlil diagnostiku mozgovo-lebkového poranenia. To, či následná konzervatívna liečba po stanovení diagnózy poranenia by mala odvrátiť smrť poškodenej, je otázka hypotetická. Vychádzajúc z uvedeného ani odvolací súd nemal žiaden dôvod odchyliť sa od skutkových zistení, ktoré v dôvodoch svojho rozhodnutia uviedol súd prvej inštancie, tieto považoval za úplné a správne.

12. Ani odvoláciu námietku žalovanej o nesprávnom právnom posúdení spočívajúcom v aplikácii tzv. doktríny „straty šancí“ na prejednávanú vec, odvolací súd nepovažoval za opodstatnenú. V tomto smere sa taktiež v plnom rozsahu stotožnil so záverom súdu prvej inštancie, že s poukazom na výnimočné okolnosti daného prípadu je daný podklad pre aplikáciu predmetnej doktríny v spojitosti s ustanovením § 11 Občianskeho zákonníka. Aj odvolaciemu súdu sa v danom prípade javilo ako nereálne, aby žalovanej bola preukázaná objektívna príčinná súvislosť medzi jej liečebným postupom, ktorý nebol lege artis (postup „lege artis“ sa dnes definuje ako „postup v súlade s aktuálnym poznaním lekárskeho a biomedicínskych vied“) a škodou na zdraví pacienta - dcéry žalobcov (obdobne vid' rozhodnutie Ústavného súdu ČR sp.zn. I.ÚS 1919/2008 zo dňa 12.08.2008). S ohľadom na okolnosti daného

prípade, úrazový dej, chronologické poskytnutie jednotlivých úkonov lekárskej starostlivosti, preukázať, že práve nesprávny lekársky manažment žalovanej, o ktorom niet pochyb, tvorí so škodlivým následkom ničím nerušený vzťah, je v podstate nemožné. Na druhej strane z vykonaného dokazovania jednoznačne vyplynulo, že poškodená istú šancu na prežitie mala. Je len hypotetickou otázkou, v akej miere, avšak práve táto šanca na prežitie jej v dôsledku nesprávne poskytnutej zdravotnej starostlivosti žalovanej odňatá bola. Odvolací súd sa preto nestotožnil s námietkou žalovanej o nesprávnom právnom posúdení, t.j., že nebol daný podklad pre aplikáciu tzv. doktríny „straty šancí“.

13. Pokiaľ ide o námietku žalovanej, že napadnutým rozhodnutím došlo k odklonu od stabilnej judikatúry, odvolací súd uvádza, že vo viacerých rozhodnutiach súdy dospeli k záveru, že samotná existencia nesprávneho postupu „non lege artis“ v medicíne ešte nezakladá právnu zodpovednosť poskytovateľa voči pacientovi - tá vzniká až v prípade, ak je následkom tohto nesprávneho postupu škoda na pacientovom zdraví. Medzi nesprávnym postupom a vzniknutou škodou musí byť príčinná súvislosť (napr. odvolateľkou uvádzané uznesenie Najvyššieho súdu ČR, sp. zn. 25Cdo 168/2003 z 25. novembra 2013, obdobne rozhodnutie Najvyššieho súdu ČR sp. zn. NS ČR 25 Cdo 508/2005 z 27. septembra 2005). V praxi je však množstvo prípadov, keď príčinnú súvislosť v oblasti medicíny nie je možné preukázať na sto percent. Pri medicínskych úkonoch sa len výnimočne možno vyjadrovať s absolútnou istotou, keďže z vlastnej povahy ľudského tela vyplýva, že býva veľmi ťažké spojiť určitý následok s konkrétnou príčinou. Prizvaní znalci - lekári pri medicínsko-právnych sporoch používajú v znaleckých posudkoch formuláciu ako napr. „veľmi pravdepodobne, nemožno ju vylúčiť, otázka hypotetická atď.“ Postavenie pacienta je v tejto oblasti zjavne znevýhodnené na úkor poskytovateľa zdravotnej starostlivosti, čo ho stavia do výrazne slabšej pozície. Je potom vecou judikatúry, aké stanovisko zaujme v prípade, pokiaľ je príčinná súvislosť len pravdepodobná, tzv. „loss of chance doctrine“. Práve v danom prípade takáto situácia nastala, kedy možno s istotou dokázať stratu určitej šance na uzdravenie a preto aj odvolací súd považoval za opodstatnené, aby žalovaná niesla zodpovednosť za nesprávne poskytnutie zdravotnej starostlivosti dcére žalobcov.

14. Záverom odvolací súd konštatuje, že žalovaná v odvolaní neuviedla žiadne skutočnosti, okolnosti alebo argumenty, ktoré by neboli predmetom skúmania súdu prvej inštancie a s ktorými by sa súd prvej inštancie náležite nevysporiadal. Obsah odvolacích námietok žalovanej je prevažne totožný s tým, čo už uvádzala v konaní pred súdom prvej inštancie. S týmito jej tvrdeniami (že poškodená zomrela v dôsledku závažných poranení hlavy pri dopravnej nehode, ktoré boli nezlučiteľné so životom) sa už ale riadne vysporiadal okresný súd, keď takéto tvrdenia označil za účelové, vychádzajúc z rozhodnutí úradu pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou a zo záverov znaleckého posudku. Pokiaľ aj žalovaná v odvolaní uvádzala, že z plne vyhovujúceho rozsudku možno vnímať, že sa mala podieľať na nepriaznivom následku v 100 %-nej miere, mýli sa, pretože za predpokladu, ak by len jedinou a bezprostrednou príčinou bola ňou nesprávne poskytnutá zdravotná starostlivosť, takýto záver by odôvodňoval iné skutkové a právne posúdenie a zrejme aj oveľa vyššiu mieru odškodnenia. V danom prípade je vyhovujúci rozsudok okresného súdu založený na tom, že zdravotná starostlivosť zo strany žalovanej u poškodenej dcéry žalobcov vykazovala také chyby a nedostatky, v dôsledku ktorých bola jej šanca na prežitie znížená, nie odňatá. V konečnom dôsledku aj samotná žalovaná uvádza, že i v prípade postupu lege artis boli šance na úplné vyliečenie dcéry žalobcov nižšie, než vyššie. Teda nevylučuje, že poškodená dcéra žalobcov šance na prežitie mala. Odvolacie námietky žalovanej teda nemali vplyv na vecnú správnosť rozsudku a nie sú spôsobilé privodiť zmenu napadnutého rozsudku.

15. Odvolací súd ako vecne správny potvrdil aj od rozhodnutia vo veci samej závislý výrok o trovách prvoinštančného konania, ktorý plne zodpovedá procesnému úspechu strán v konaní a zákonným ustanoveniam v ňom uvedeným.

16. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol krajský súd podľa § 262 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP, § 396 ods. 1 CSP a čl. 17 základných princípov CSP. Žalobcom ako procesne úspešnej strana v odvolacom konaní vznikol v súlade s § 256 ods. 1 CSP nárok na náhradu trov odvolacieho konania; odvolací súd však z obsahu spisu nezistil, že by žalobcom nejaké trovy v súvislosti s týmto konaním vznikli, resp. si žiadne neuplatnili, a preto im nárok náhradu trov odvolacieho konania nepriznal (obdobne vid' Uznesenie Najvyššieho súdu SR z 28. 2. 2018, sp. zn. 7Cdo/14/2018).

17. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Žiline pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 CSP)

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n). (§ 421 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 CSP)

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde. (§ 427 ods. 1 a 2 CSP)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 ods. 1 CSP (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 CSP)

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa

predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. (§ 429 CSP)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 430 CSP)